

HVMFS 2019:26

Utkom från trycket  
den 17 december 2019

## Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om ändring av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2015:26) om övervakning av ytvatten enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön;

beslutade den 10 december 2019.

Havs- och vattenmyndigheten föreskriver<sup>1</sup> med stöd av 7 kap. 2 och 3 §§ och 9 kap. 3 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660) i fråga om Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2015:26) om övervakning av ytvatten enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön

dels att rubriken till föreskrifterna samt 1, 2, 4, 6, 8, 10, 14–17 och 23 §§ ska ha följande lydelse,

dels att bilaga 1 ska ha följande lydelse.

### Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om övervakning av ytvatten enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:660)

#### Tillämpningsområde

1 § Vattenmyndigheten ska tillämpa dessa föreskrifter då myndigheten ser till att program för övervakning av vattnets tillstånd i ytvattenförekomster finns och genomförs enligt 7 kap. 1 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660) samt då myndigheten redovisar uppgifter om detta enligt 9 kap. 2 § samma förordning.

<sup>1</sup> Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/39/EU av den 12 augusti 2013 om ändring av direktiven 2000/60/EG och 2008/105/EG vad gäller prioriterade ämnen på vattenpolitikens område, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG av den 16 december 2008 om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område och ändring och senare upphävande av rådets direktiv 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/39/EU av den 12 augusti 2013 om ändring av direktiven 2000/60/EG och 2008/105/EG vad gäller prioriterade ämnen på vattenpolitikens område) och Kommissionens direktiv 2009/90/EG av den 31 juli 2009 om bestämmelser, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/60/EG, om tekniska specifikationer och standardmetoder för kemisk analys och övervakning av vattenstatus.

## **HVMFS 2019:26    Definitioner**

**2 §** Termer och uttryck som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vattenförvaltningsförordningen (2004:660), Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HVMFS 2017:20) om kartläggning och analys av ytvatten enligt nämnda förordning och Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.

### **Övervakning av ytvattenstatus**

**4 §** Inom varje vattendistrikt ska vattenmyndigheten för varje sexårig förvaltningsperiod upprätta program för kontrollerande och operativ övervakning. Programmen ska utformas utifrån den kartläggning av mänsklig påverkan som ska göras enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 vattenförvaltningsförordningen (2004:660).

Vattenmyndigheten ska se till att undersökande övervakning genomförs om den kontrollerande övervakningen visar att miljö kvalitetsnormerna inte följs och orsaken till detta är okänd eller det finns risk att miljö kvalitetsnormerna inte kommer att kunna följas. Undersökande övervakning ska även genomföras för att fastställa omfattningen och konsekvenserna av oavsiktliga föroreningsincidenter.

För ytvattenförekomster i skyddade områden finns särskilda kompletterande bestämmelser i 24 §.

### **Kontrollerande övervakning**

**6 §** Vattenmyndigheten ska se till att samtliga befintliga ytvattenkategorier inom ett vattendistrikt omfattas av övervakningsprogram som inkluderar ett nät av övervakningsstationer för kontrollerande övervakning. Övervakningsprogram ska upprättas i enlighet med 7 kap. 1 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Ett eget övervakningsprogram behöver inte upprättas för varje ytvattenkategori, utan flera kategorier får ingå i samma program.

**8 §** Vattenmyndigheten ska se till att följande övervakas:

- samtliga biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorer som anges i bilaga 1–5 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten,
- samtliga ämnen som anges i bilaga 6 i samma föreskrift som släpps ut i avrinningsområdet eller i delavrinningsområdet och
- de särskilda förorenande ämnen som släpps ut i betydande mängd eller tillförs i betydande mängd på annat sätt.

Vattenmyndigheten ska motivera avvikelser från detta.

### **Operativ övervakning**

**10 §** Vattenmyndigheten ska se till att samtliga befintliga ytvattenkategorier inom ett vattendistrikt där det bedöms finnas risk för att miljö kvalitetsnormer för ekologisk och kemisk ytvattenstatus inte kan följas omfattas av övervakningsprogram enligt 7 kap. 1 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Övervakningsprogram ska inkludera ett nät av övervakningsstationer för operativ övervakning.

Övervakningen ska omfatta alla ytvattenförekomster där det bedömts finnas en risk att miljö kvalitetsnormerna inte kan följas. Övervakningen ska även omfatta alla ytvattenförekomster där ämnen som anges i bilaga 6 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten släpps ut.

Flera ytvattenkategorier får ingå i samma övervakningsprogram.

**14 §** Innan den operativa övervakningen avslutas ska vattenmyndigheten säkerställa att miljökvalitetsnormerna kan följas i ytvattenförekomsten i fråga och att statusen inte riskerar att försämrats. När det gäller ekologisk ytvattenstatus ska detta verifieras genom provtagning och klassificering av samtliga relevanta kvalitetsfaktorer enligt de metoder som anges i bilaga 1–5 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten.

**HVMFS 2019:26**

#### **Övervakning av trend i sediment och biota**

**15 §** Vattenmyndigheten ska se till att det i övervakningsprogram ingår övervakning som möjliggör långsiktig trendanalys av koncentrationer av ämnen som tenderar att ackumuleras i sediment eller biota och som släpps ut i eller tillförs på annat sätt till en ytvattenförekomst.

De ämnen som avses i första stycket är de som anges i bilaga 6 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten. Detta gäller särskilt följande ämnen och ämnesgrupper:

- antracen,
- bromerade difenyletrar,
- kadmium och kadmiumföreningar,
- C10–13 kloralkaner,
- Di(2-etylhexyl)ftalat,
- fluoranten,
- hexaklorbensen,
- hexaklorbutadien,
- hexaklorcyklohexan,
- bly och blyföreningar,
- kvicksilver och kvicksilverföreningar,
- pentaklorbensen,
- polyaromatiska kolväten,
- tributyltennföreningar,
- dikofol,
- perfluoroktansulfonsyra och dess derivat,
- kinoxifen,
- dioxiner och dioxinlika föreningar,
- hexabrom-cyklododekan och
- heptaklor och heptaklorepoxyd.

#### **Analysmetoder**

**16 §** Vid kontrollerande och operativ övervakning enligt 6 och 11 §§ ska de metoder för biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska kvalitetsfaktorer som anges i bilaga 1–5 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten användas.

Kompletterande krav framgår av 25 och 26 §§.

#### **Val av övervakningsfrekvens**

**17 §** Vattenmyndigheten ska se till att kontrollerande övervakning genomförs minst under ett år per sexårig förvaltningsperiod. Om tidigare kontrollerande övervakning visat att en ytvattenförekomst har uppnått god ytvattenstatus och om analys av mänsklig verksamhets påverkan enligt 3 kap. 1 § första stycket 2 i vattenförvaltningsförordningen (2004:660) inte visar på några förändringar, kan kontrollerande övervakning genomföras var tredje förvaltningsperiod.

**HVMFS 2019:26**

**23 §** Om en akut exponering har konstaterats med ledning av uppmätta eller uppskattade koncentrationer eller utsläpp i miljön, och en potentiell risk därför har uppkommit för vattenmiljön, ska övervakning som sker i biota eller sediment kompletteras med provtagning i vatten. Vid bedömning av risk ska användas de gränsvärden för maximalt tillåten koncentration för aktuell ytvattenskategori som anges i bilaga 6 tabell 1 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.

---

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2020.

På Havs- och vattenmyndighetens vägnar

JAKOB GRANIT

Ramona Liveland

## Innehåll i sammanfattande redovisning enligt 31 §

### b) Attributdata för varje övervakningsstation i övervakningsprogram

Attributdata utgörs av:

- nationell unik identitet,
- namn,
- syfte med övervakningen,
- unik identitet på ytvattenförekomster som övervakningsstationen representerar,
- nationell unik identitet för program där stationen ingår,
- geografiskt läge angivet enligt 25 § dessa föreskrifter,
- övervakade kvalitetsfaktorer,
- övervakningsfrekvens per kvalitetsfaktor,
- antal år som övervakas under en förvaltningscykel per kvalitetsfaktor,
- senaste övervakningsdatum per kvalitetsfaktor,
- unik identitet på skyddade områden som avses i 3 kap. 2 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660) och som övervakningsstationen ligger inom,
- unik identitet som övervakningsstationen har om den ingår i interkalibreringsnätverket enligt beslut 2005/646/EG eller i nationella nätverk över referensstationer, samt
- unik identitet som övervakningsstationen har i varje internationellt övervakningsnätverk som stationen ingår i.